

**Өзбекистан Республикасы
Халық билимлендириў министрлиги**

**Әжинияз атындағы
Нөкис мәмлекетлик педагогикалық
институты**

**2016-жыл «Саламат ана хәм бала жылы»на бағышлаған
«Илим хәм тәлим-тәрбия – жәмийеттин интеллектуал айнасы»
атамасындағы Республикалық илимий
теориялық хәм әмелий конференция
МАТЕРИАЛЛАРЫ**

**2016 йил «Соғлом она ва бола йили»га бағишланган
«Фан ва таълим-тарбия – жамиятнинг интеллектуал кўзгуси»
мавзусидаги
Республика илмий-назарий ва амалий анжуман
МАТЕРИАЛЛАРИ**

III бөлим

Нөкис-2016

pedagogik mahimmo sifatida.....	
Utayeva N., Pazilov A.K. Nabira tarbiyasida mehnatga oid ko'nikma va malakalarini shakllantirish.....	12
Ganymova Z.K. Научно – просветительские учреждения Каракалпакстана как феномен и метод воспитания общества.....	13
Pazilova M. Pedagogik innovatsiyalarning mahim komponentlari.....	14
Zaburova S. Oilada bolalarni ma'naviy-ahloqiy tarbiyalashda milliy qadriyatlaridan foydalanish.....	16
Ilyasova Z., Abdikarimova G. O'quvchilarning dunyoga ilmiy ko'z karashi oshirishida bilim-bilimning ahamiyati.....	17
Daukееva A. O'qituvchilarda professional kompetentning psixologik ta'limi.....	18
Erzhenov A.K., To'libayeva S.M., Egeshebaeva D.B. Harakatli o'yinlarni o'qituvchilarga darslikni tayyorlashda qo'llanish imkoniyatlarini oshirish.....	19
Perimbatova Z., Koyratbayeva A. Agressiv bolalar bilan o'qituvchilarning munosabatlari.....	20
Qurbanov A., Saliyev U., Sultanbayev I. Mektep o'qituvchilarning o'zlariga bolalar qiziqishlarini oshirish uchun ishlatilayotgan individual usullar.....	22
Qurbanov A., Saliyev U., Sultanbayev I. Mektep o'qituvchilarning o'zlariga bolalar qiziqishlarini oshirish uchun ishlatilayotgan individual usullar.....	23
Steinbergenov A.K. Jismoniy madaniyat usuliy madaniyatning ajralmas bir qismi.....	24
Zeytjanova U.K., Baynizayeva G.M. O'quvchi-yoshlar tarbiyasida mifologiya o'qituvchilarga darslikni tayyorlashda qo'llanish imkoniyatlarini oshirish.....	25
Gajimuratova K., Qurbanova Z. Bolalarda o'qituvchilarning o'zlariga bolalar qiziqishlarini oshirish uchun ishlatilayotgan individual usullar.....	26
Sosheva G. Bolalarda bilimlarni oshirishda ota-onalarning o'zlariga bolalar qiziqishlarini oshirish uchun ishlatilayotgan individual usullar.....	27
Steinbergenov G.A. Sovremennye interaktivnye pedagogicheskie tekhnologii buchini na urukh angliyskogo yazyka.....	29
Steinbergenov G.K., Jumanuratov R.E. Xodda o'qituvchilarning o'zlariga bolalar qiziqishlarini oshirish uchun ishlatilayotgan individual usullar.....	30
Steinbergenov G.K., Jumanuratov R.E. Uchebnaya funktsiya pri obucheni chitayotgan.....	31
Steinbergenov G., Tajetdinova S.T. Bolalarda o'qituvchilarning o'zlariga bolalar qiziqishlarini oshirish uchun ishlatilayotgan individual usullar.....	32
Steinbergenov A. Texnologik darslikni tayyorlashda o'qituvchilarning o'zlariga bolalar qiziqishlarini oshirish uchun ishlatilayotgan individual usullar.....	33
Jumanuratova G., Nurmatbayeva A. Klass boshqarishida ota-onalar bilan munosabatlarning oshirish uchun ishlatilayotgan individual usullar.....	35
Steinbergenov G.K. Bolalarda o'qituvchilarning o'zlariga bolalar qiziqishlarini oshirish uchun ishlatilayotgan individual usullar.....	36
Steinbergenov G.K., Iskenberova T. Jismoniy tarbiya va salomatlik.....	38
Iskenderova G., Atamuratova U. Bolalarda o'qituvchilarning o'zlariga bolalar qiziqishlarini oshirish uchun ishlatilayotgan individual usullar.....	39
Iskenderova D., Nurmatbayeva R. Komunikativlik ko'rsatkichlari ham pedagogiklik ko'rsatkichlari boshqarishda o'qituvchilarning o'zlariga bolalar qiziqishlarini oshirish uchun ishlatilayotgan individual usullar.....	41
Iskenderova D. Harakatli o'yinlarning o'zlariga bolalar qiziqishlarini oshirish uchun ishlatilayotgan individual usullar.....	42
Iskenderova A., Bekmurodov A. Mektepda harakatli o'yinlarning o'zlariga bolalar qiziqishlarini oshirish uchun ishlatilayotgan individual usullar.....	43
Iskenderova D. O'qituvchilarning o'zlariga bolalar qiziqishlarini oshirish uchun ishlatilayotgan individual usullar.....	46
Iskenderova G.B., Ganimova Z.M. Psixologik xususiyatlarining o'zlariga bolalar qiziqishlarini oshirish uchun ishlatilayotgan individual usullar.....	48
Iskenderova Z., Abatbayeva A. Bolalarda o'qituvchilarning o'zlariga bolalar qiziqishlarini oshirish uchun ishlatilayotgan individual usullar.....	49

Әлбетте, бул ушамлы ислер – бүгинги күнде билимлендириу сапасына койылы атырған талаплардың бир көриниси хәм нәтийжелеринен бири деп баҳалаўға болады.

Әдебиятлар

1. Каримов И.А. Биз. келажакни ўз йўлимиз билан қурамыз. (7-жилд). Тошкент: Ўзбекистон, 1999.

2. Пирниязов И. Оқытыу ойындары хәм олардың әҳмийети. Өз РИА КҚБ Хабаршысы. Нөкис, 2006. №3. 133-135-бетлер.

МЕКТЕПТЕ ХӘРЕКЕТЛИ ОЙЫНЛАРДЫ ШӨЛКЕМЛЕСТИРИУ

А.Дәўлетбаев, А.Бекназаров

Әжинияз атындағы Нөкис мәмлекетлик педагогикалық институты

Өзбекистан Республикасында саламат әўлад тәрбиясына хәр тәрәплеме кеўил бөлиу менен бирге бәркамал әўладты тәрбиялап жетилистириу мәселеси мәмлекетлик көлемдеги тийкаргы машқалалардың бири.

Елимиздин биринши Президенті И.Каримов жаслар тәрбиясына терең кеўил бөлиу менен бирге олардын оқыуы хәм мәдений дем алыуы, физикалық тәрбия хәм спорт пенен шугылланыуы ушын шәраятлар жаратыу мақсетинде бир қатар пәрман хәм қарарларды қабыл етти.

Усы қабыл етилген қарарлар тийкарында мектептерде физикалық тәрбия жұмысларын шөлкемлестириуді жетилистириу хәзирги ўақытта талап етилген тийкаргы ўазыйпалардың биринен болып есапланады. Себеби, мектептердеги оқыу-тәрбия жұмысларының барлығында дерлик саламат әўлад тәрбиясына айрықша итибар берилиу менен бирге дене тәрбиясы хәм спорт пенен шугылланыу балаларды хәр тәрәплеме раўажланған бәркамал әўлад етип жетилистириуде белгили роль ойнайды.

Мектептердеги физикалық тәрбия жұмысларын шөлкемлестириуді жетилистириуде хәр бир дене тәрбиясы пәни мугаллимлери сабақларды спорт майданшаларында, ал хаўа райы жамап болған күнлери спорт залында өткерилуи тийис.

Спорт зал менен майданша жеңил атлетика, өрмелеу хәм басқа да шынығыулар ушын керекли әсбаплар менен тәмийинленген болыуы тийис.

Усыларға қосымша мектептердеги физикалық тәрбия жұмысларын ўақыт талабына сай етип алып барыўда балалар менен хәр түрли бағдардағы хәрәкетли ойындарды да шөлкемлестирип барғанымыз макул.

Хәр бир дене тәрбиясы мугаллими хәрәкетли ойындарды шөлкемлестириуде төмендеги көрсетилген ўазыйпаларды толығы менен басиылыққа алғаны макул:

■ оқыушылардың денесиниң өсип раўажланыуы менен олардың саламатлығының бекемленип барыуы, сондай-ақ дене ағзалары менен улыўма жұмыс қабилетиниң өсиуи тәмийинленеди;

■ мектептерде дене тәрбиясы пәни бойынша белгиленген мәмлекетлик билимлендириу стандарты талаптарына муўапық оқыушылардың дене тәрбиясы пәни бойынша ийеләуи тийис болған барлық билим хәм көпликслерди толық ийеләй алыуына ерисилу;

■ оқыушылардың турмыс шараятына жәрдем беретугын ақылый хәм физикалық сыпатларды пайда етилу менен бирге, оларды хәр қыйлы ойындар менен физикалық шынығыуларға қызықтырып барыу хәм күнделикли физикалық шынығыуларға әмел етилуге үйретип барыу;

■ оқыушыларда хәрәкетли ойындарды ғәрезсиз түрде шөлкемлестирип барыу менен бирге оларды өткерилу ушын зәрүрли болған билим хәм тәжирийбелерди пайда етилу;

■ сабақ барысындағы хәрәкетли ойындарды өткерилуде пән мугаллиминиң тәрбияшы хәм шөлкемлестириуши сыпағындағы орны жүде әҳмийетли болып, ойындар дәслеп дурыс танланылып, балаларға досларша жәрдем берилу хәм ўатанды сүйиушилиқ туйғылары ойын сабақларының мазмунында көринилуи тийис.

Ойындарды дурыс таңлау – бул ойынды мақсетке муўапық өткерилудин тийкаргы шәрти болып, тәрбия тараўында жақсы нәтийжелерге ерисилу ушын хәрәкетли ойындар жоқары шеберликте шөлкемлестирилип өткерилуи тийис.